

Uchwała Nr XV/142/15
Rady Gminy Kurzętnik
z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kurzętnik na lata 2016-2019**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), oraz art. 110. ust. 10. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.) na wniosek Wójta

Rada Gminy uchwała:

§ 1.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kurzętnik na lata 2016-2019.

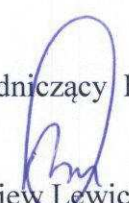
§ 2.

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Lewicki

UZASADNIENIE
do uchwały w sprawie przyjęcia
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
Gminy Kurzętnik
na lata 2016-2019

Konieczność opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w gminie oraz zminimalizować jego skutki.

Załącznik do Uchwały Nr XV/142/15

Rady Gminy w Kurzętniku z dnia 30 grudnia 2015 r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
Gminy Kurzętnik
na lata 2016-2019

2015

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU.....	6
2. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE	8
2.1. AGRESJA I PRZEMOC W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W DOMU RODZINNYM	8
2.2. PRZEMOC W RODZINIE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO.....	12
2.3. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIELE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH.....	16
2.4. PODSUMOWANIE DIAGNOZY	18
3. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE	21
3.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W GMINIE	21
3.2. PODMIOTY SPOZA GMINY WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW	22
3.3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY W RODZINIE I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE	24
4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	27
5. REALIZACJA PROGRAMU	31
5.1. HARMONOGRAM	31
5.2. MONITORING I EWALUACJA.....	32
5.3. FINANSOWANIE	34
SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	35

WPROWADZENIE

Na zagadnienie przemocy domowej można spojrzeć z wielu perspektyw, bowiem przemocą domową zajmuje się szereg dyscyplin naukowych, takich jak: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itp. Precyzyjne zdefiniowanie tego zjawiska naraża na wiele problemów interpretacyjnych. Przemoc w rodzinie można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych.

Na potrzeby niniejszego Programu, najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390). Art. 2. pkt 2. tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna. Przemoc w rodzinie ogranicza się do czterech podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna i przemoc ekonomiczna. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje przemocy

Rodzaje przemocy	Formy zachowań
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.
Przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Dane Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety i dzieci. Rzadko mężczyźni, chociaż ostatnio coraz częściej można spotkać się ze stosowaniem przemocy także wobec mężczyzn. Kategorią ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są osoby niepełnosprawne i ludzie starsi.

Ofiary przemocy to osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Zależność ta może mieć wymiar psychiczny, fizyczny i ekonomiczny.

Najczęstszym objawem u osób doznających przemocy jest wyuczona bezradność. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, co wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych. Bardzo często bezradność rozwija się na bazie życiowych doświadczeń, tak wyniesionych z dzieciństwa (przemoc fizyczna, napaść seksualna lub molestowanie, sytuacje traumatyczne – śmierć lub rozwód rodziców, alkoholizm, choroba bliskich, kłopoty w nauce, problemy zdrowotne), jak i wyniesionych ze związków w życiu dorosłym (przemoc, patologiczna zazdrość, gwałt, przymuszanie do nieakceptowanych form współżycia, groźby pozbawienia życia). Nakładanie się na siebie niekorzystnych doświadczeń odgrywa istotną rolę w powstaniu i ujawnianiu się syndromu wyuczonej bezradności. Skutki wyuczonej bezradności, łagodzi stopniowe odzyskiwanie przez osobę doznającą przemocy kontroli nad swoją osobą i swoim życiem.

Wyuczona bezradność prowadzi do wielu negatywnych skutków, które mogą przejawiać się w trzech sferach:

- deficyty poznawcze, które polegają na ogólnym przekonaniu, iż nie ma takich sytuacji, w których możliwa jest zmiana, że w konkretnej sytuacji nic nie można zrobić i nikt nie jest w stanie pomóc,
- deficyty motywacyjne, które polegają na tym, że osoba zachowuje się biernie, jest zrezygowana, nie podejmuje żadnych działań, aby zmienić swoją sytuację,
- deficyty emocjonalne, które objawiają się stanami apatii, lęku, depresji, uczucia zmęczenia, niekompetencji i wrogości.

Ofiara przemocy, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana, potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości. Wielu ofiarom udaje się przeciwstawić sprawcy, niemniej jednak większość potrzebuje pomocy innych. Bez odpowiedniego wsparcia ofiara przemocy nigdy nie zdobędzie się sama na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy.

Niniejszy Program został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest zgodny z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

1. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU

Przestępstwa polegające na znęcaniu się nad osobą najbliższą (z art. 207 Kodeksu Karnego) należą w Polsce, obok kradzieży cudzej rzeczy, przestępstw drogowych, kradzieży z włamaniem, rozbojów i wymuszeń rozbójniczych, przestępstw narkotykowych, fałszerstw oraz oszustw kryminalnych i gospodarczych, do najczęściej popełnianych. Statystyki policyjne, stanowiące dalece niewystarczające, ale nadal podstawowe źródło informacji o skali zjawiska ujawniają, że według „Niebieskiej Karty” w 2010 roku liczba ofiar przemocy domowej kształtowała się na poziomie 134 866 osób (w tym 82 102 kobiety i 40 113 dzieci i młodzieży do 18. roku życia), w 2011 roku liczba ta wynosiła 113 546 (w tym 70 730 kobiet i 32 098 dzieci i młodzieży do 18. roku życia), a w 2012 roku – 76 993 (w tym 50 241 kobiet i 19 172 małoletnich).

Podobna tendencja wystąpiła w przypadku sprawców przemocy domowej. W 2010 roku odnotowano 83 390 takich osób (w tym 79 204 mężczyzn), w 2011 roku ich liczba wyniosła 71 914 (w tym 68 248 mężczyzn), a w 2012 roku – 51 531 (w tym 47 728 mężczyzn). Zdecydowana większość sprawców przemocy domowej w chwili popełnienia przestępstwa była pod wpływem alkoholu. W 2010 roku stwierdzono 54 030 sprawców będących pod wpływem alkoholu (w tym 52 297 mężczyzn), w 2011 roku – 45 274 (w tym 43 892 mężczyzn), a w 2012 roku – 31 387 takich sprawców (w tym 30 333 mężczyzn).

Analizując powyższe dane należy zaznaczyć, że w 2012 roku zmienił się system rejestracji statystycznej w związku z przemocą domową, stąd też dane za ten ostatni rok dotyczą działań podjętych w procedurze „Niebieskiej Karty” wyłącznie przez Policję i nie obejmują danych dotyczących działalności innych podmiotów, upoważnionych do zwalczania przemocy domowej. Niemniej jednak, także i przed tymi zmianami zauważalne było na przestrzeni ostatnich 8-9 lat systematyczne zmniejszanie się liczby ujawnionych przypadków przemocy domowej, jak również liczby jej ofiar i sprawców. Ta tendencja może w pewnym stopniu wynikać z ciągłego rozwijania i udoskonalania działań podejmowanych w celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym podejmowanych przez władze publiczne, organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na podstawie przyjętej w 2005 roku ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Analizując dane statystyczne na temat przemocy w rodzinie, gromadzone od kilkunastu lat (od 1999 roku), należy stwierdzić, że na przestrzeni tego okresu problem ten był najbardziej odczuwalny w latach 2005-2006, kiedy liczby ofiar i sprawców przyjmowały najwyższe wartości. W 2006 roku odnotowano największą liczbę ofiar przemocy w rodzinie –

157 854 osób. Od 2007 roku liczba ofiar nigdy nie osiągnęła już podobnego poziomu, przyjmując w latach 2007-2010 wartości w granicach 130-139 tys. Stwierdzona w 2011 roku liczba 113 546 ofiar stanowi wyraźną kontynuację tego trendu, nawet jeżeli dane gromadzone od 2012 obejmują tylko część skali zjawiska. Podobnie największą liczbę sprawców – 97 142 osób (w tym 92 776 mężczyzn) ujawniono w 2005 roku, a w następnych latach ta liczba zmniejszała się do 71 914 osób (w tym 68 248 mężczyzn w 2011 roku). Systematycznie z roku na rok zmniejszała się liczba sprawców będących pod wpływem alkoholu, która największą wartość przyjęła w 2006 roku, obejmując 74.772 osoby (w tym 72 588 mężczyzn) i na przestrzeni 8 lat zmniejszyła się do 45 274 (w tym 43 892 mężczyzn) w 2011 roku..

Mimo widocznej poprawy sytuacji, niezmiennym pozostaje fakt, iż najczęściej do przemocy w rodzinie dochodzi pod wpływem alkoholu, co potwierdza Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Według Agencji można szacować, iż liczba osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu wynosi obecnie w Polsce ok. 1,5-1,6 mln. To prawie dwukrotnie więcej niż wynosiły szacunki sprzed ostatnich 4-5 lat. Należy podkreślić, iż jednym z najczęstszych zagrożeń życia rodzinnego związanym z nietrzeźwością jest przemoc w rodzinie.

Szerszy obraz zjawiska przemocy domowej w kraju wyłania się z badań przeprowadzonych w listopadzie i grudniu 2010 roku przez TNS OBOP na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wynika z nich m.in., że:

- kobiety stanowią 63% ofiar przemocy fizycznej, 64% ofiar przemocy psychicznej, 70% ofiar przemocy ekonomicznej;
- prawie połowa społeczeństwa (47%) jest zdania, że system prawny w naszym kraju w większym stopniu chroni ofiary przemocy w rodzinie, jeśli są nimi kobiety;
- spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w rodzinach; 45% ofiar – niezależnie od rodzaju przemocy – stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca był w momencie zdarzenia pod wpływem alkoholu;
- inne problemy, które występują wspólnie z przemocą domową to: brak pieniędzy (18%), problemy małżeńskie (15%), problemy w pracy (10%).

Przytaczając powyższe dane, należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie oddawać w pełni rzeczywistej skali tego zjawiska.

2. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE

Gmina Kurzętnik jest gminą wiejską, położoną w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie nowomiejskim. Zajmuje powierzchnię 149,9 km². Jest jedną z pięciu gmin, wchodzących w skład powiatu nowomiejskiego. W 2014 roku w gminie zamieszkiwało 9 094 osób, gęstość zaludnienia wynosiła 60 osób/km².

Działa tutaj 9 placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 4 szkoły podstawowe, 2 szkoły gimnazjalne, 2 szkoły ponadgimnazjalne i 1 przedszkole. Działalność kulturalna skupia się wokół Gminnego Centrum Kultury w Kurzętniku. W gminie działa 18 świetlic i Biblioteka Publiczna. Zadania służby zdrowia w gminie realizuje Gminny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Zarówno województwo warmińsko-mazurskie, jak i powiat nowomiejski charakteryzują się wysoką stopą bezrobocia (województwo: 18,9%, powiat: 19,8% w 2014 roku wg danych Głównego Urzędu Statystycznego). Brak zatrudnienia jest także jednym z najważniejszych problemów społecznych gminy Kurzętnik. Brak stabilizacji na rynku pracy powoduje m.in. odpływ młodych ludzi, a niekiedy całych rodzin oraz przyczynia się do powstawania kolejnych problemów społecznych. Wśród nich należy wymienić ubożenie mieszkańców oraz zwiększone ryzyko uzależnień, których skutkiem może być występowanie przemocy.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Kurzętnik została oparta na analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy), a także badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

2.1. AGRESJA I PRZEMOC W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ ORAZ W DOMU RODZINNYM

Diagnoza problemów agresji i przemocy w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej oraz w domu rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Przeprowadzone badania zobrazowały środowisko szkolne i rodzinne dzieci i uczniów pod kątem występujących problemów oraz pozwoliły uzyskać informacje na temat prowadzonej w placówkach profilaktyki i potrzebie podjęcia dalszych działań. Do analizy przedłożono sześć ankiet – wypełnionych przez pedagogów szkolnych lub, w przypadku ich braku,

dyrektorów – z następujących placówek oświatowo-wychowawczych: Szkoły Podstawowej w Tereszewie, Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Brzoziu Lubawskim, Szkoły Podstawowej im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach, Gimnazjum im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach, Zespołu Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku (Szkoły Podstawowej i Gimnazjum) i Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące ujawnionych przypadków agresji i przemocy, tak w środowisku szkolnym, jak i w domu rodzinnym.

Tabela 2. Agresja i przemoc w szkole i w domu rodzinnym

problem	liczba ujawnionych przypadków	nie występuje
Szkoła Podstawowa w Tereszewie		
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów		X
przemoc w rodzinie		X
Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Brzoziu Lubawskim		
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	2	
przemoc w rodzinie		X
Szkoła Podstawowa im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach		
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów		X
przemoc w rodzinie	2	
Gimnazjum im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach		
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów		X
przemoc w rodzinie	3	
Zespół Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum)		
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów		X
przemoc w rodzinie	11(gimnazjum)	
Zespół Szkół Zawodowych w Kurzętniku		
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	34	
przemoc w rodzinie	3	

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Analizując powyższe zestawienie, należy stwierdzić, iż zjawisko agresji i przemocy odnotowano w pięciu placówkach. Zjawiska takiego nie odnotowano w Szkole Podstawowej

w Tereszewie. Pojedyncze przypadki agresji i przemocy zauważono w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Brzoziu Lubawskim. W Szkole Podstawowej i Gimnazjum im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach odnotowano nieliczne przypadki przemocy w rodzinie (odpowiednio 2 i 3). Znacznie więcej przypadków przemocy w rodzinie odnotowano w Zespole Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku (11 w gimnazjum). W Zespole Szkół Zawodowych w Kurzętniku opublikowano 34 przypadki agresji i przemocy oraz 3 przypadki przemocy w rodzinie. Należy przy tym pamiętać, że przemoc (szczególnie ta w rodzinie) wiąże się z lękiem i wstydem ofiar i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym informacje przekazane przez placówki oświatowe w powyższym zakresie mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę problemu.

Badania służące diagnozowaniu środowiska uczniów pod kątem występowania problemów agresji i przemocy

Wszystkie ankietowane placówki przeprowadzały badania służące diagnozowaniu środowiska szkolnego pod kątem występowania problemu agresji i przemocy. Badania te miały charakter ankietowy i były rokrocznie przeprowadzane wśród uczniów i ich rodziców. Wychowawcy poszczególnych klas odbywali także indywidualne rozmowy z dziećmi i opiekunami.

Przeprowadzone badania ujawniły nieliczne przypadki stosowania wśród uczniów agresji, choć, jak deklarowano, najczęściej chodziło o agresję słowną.

Uzyskane wyniki badań skutkowały m. in. modyfikacją planu lekcji wychowawczych i wzmocnieniem działań o charakterze profilaktycznym. W ich ramach realizowano szkolny monitoring zachowań (w Zespole Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku).

W Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Zespole Szkół im. Przyjaciół Ziemi w Marzęcicach realizowano program profilaktyczny „Spójrz inaczej na agresję”, natomiast w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Brzoziu Lubawskim prowadzono zajęcia „Bezpiecznej i Przyjaznej Szkoły”.

We wszystkich placówkach odbywają się rozmowy z uczniami, organizowane są pogadanki i spotkania z psychologami oraz pedagogami.

Zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkołach z zakresu agresji i przemocy

Organizowane przez placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego zajęcia profilaktyczne podejmowane są głównie w ramach szkolnych programów profilaktyki i programu wychowawczego. Służą one kształtowaniu właściwych postaw – umiejętności reagowania na negatywne zjawiska i radzenia sobie ze stresem, wskazywaniu różnorodnych

sposobów spędzania czasu wolnego, szerzeniu wiedzy na temat praw i obowiązków młodego człowieka, a także nabyciu wiedzy, gdzie należy szukać pomocy w razie potrzeby.

Zajęcia mają charakter psychoedukacyjny i przybierają m.in. formę rozmów i pogadanek na godzinach wychowawczych, zajęć prowadzonych przez pedagoga szkolnego, zajęć ze specjalistą-terapeutą, warsztatów o przemocy rówieśniczej, a także spotkań z przedstawicielami Policji.

Organizowano również zajęcia

- na temat skutków agresji i przemocy, w tym także cyberprzemocy,
- dotyczące szeroko rozumianej tolerancji wobec postaw społecznych,
- w zakresie asertywności,
- na temat odpowiedzialności prawnej młodzieży.

Realizowano również programy „Spójrz inaczej na agresję” oraz program profilaktyczny „Tak czy Nie”.

W placówkach oświatowych odbywały się ponadto cykliczne spotkania i zajęcia z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Formy pomocy proponowane przez szkoły uczniom i rodzicom dotkniętym problemami agresji i przemocy domowej

W ramach różnych form pomocy, jakie szkoły proponują uczniom i rodzicom dotkniętym problemem agresji i przemocy znajdują się m.in. zajęcia profilaktyczne, pedagogizacja, rozmowy i pogadanki z wychowawcą, opieka pedagoga szkolnego oraz psychologa, konsultacje indywidualne z rodzicami, a także terapie rodzinne w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Szkoły pośredniczą również w kontaktach uczniów i ich rodziców z GOPS, kuratorami i sądem.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy

Wszystkie badane placówki podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wśród nich znajdują się m.in.: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Mieście Lubawskim, Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim, Zespół Interdyscyplinarny w Kurzętniku, Zespół Kuratorów, Teatr „Kurtyna”, Sąd Rodzinny.

Należy podkreślić, że przedstawiciele większości placówek oświatowych liczbę instytucji włączonych we współpracę uznali za wystarczającą, natomiast niektórzy z nich postulowali nawiązanie takiej współpracy z ośrodkami terapeutycznymi, psychologiem i terapeutą oraz centrami pomocy rodzinie.

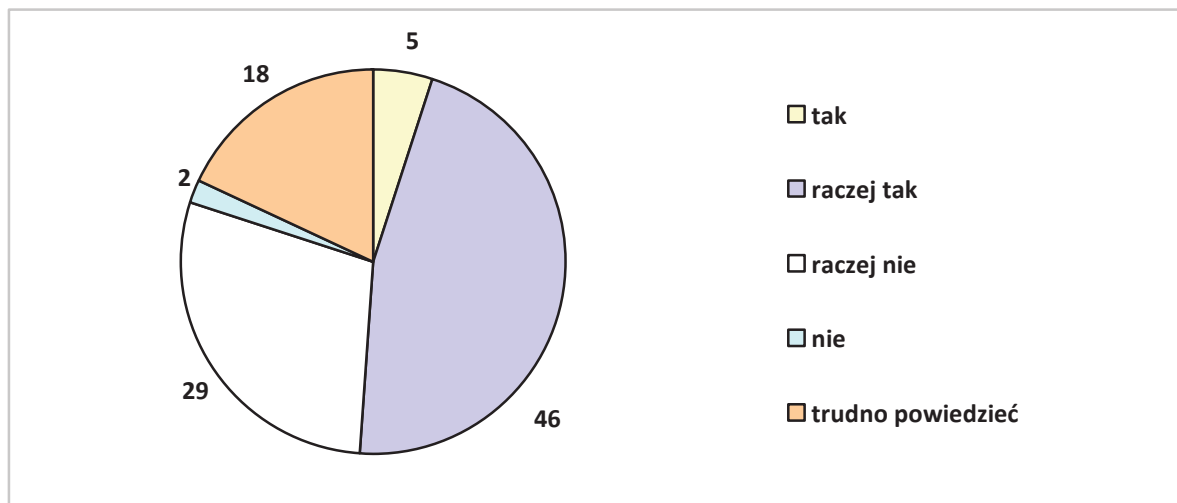
2.2. PRZEMOC W RODZINIE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

W ramach diagnozy problemu przemocy w rodzinie w gminie Kurzętnik zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m. in. reprezentantów samorządu, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych, Kościoła) oraz mieszkańców gminy.

Do analizy przedłożono w sumie 110 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani wyrazili opinie na temat zjawiska przemocy w rodzinie w gminie.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego, czy przemoc w rodzinie postrzegają jako duży problem społeczny. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Czy przemoc w rodzinie jest dużym problemem społecznym?

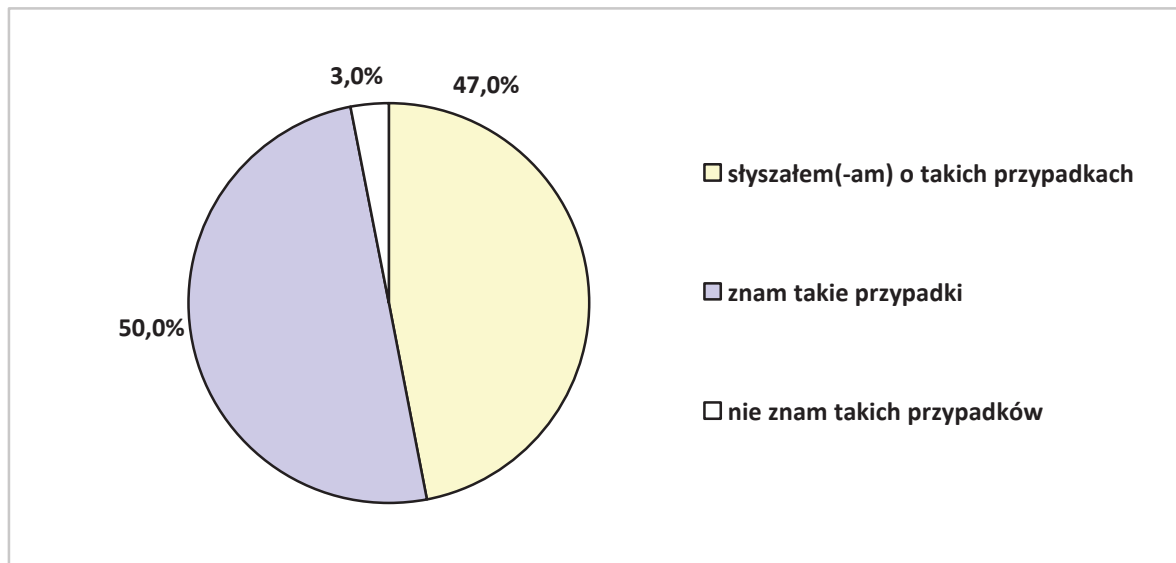

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (łącznie 51%) uznała przemoc w rodzinie za duży problem społeczny. Odmiennego zdania było 31% respondentów, a 2% badanych nie miało zdania na ten temat.

W kolejnym pytaniu zapytano ankietowanych o znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie

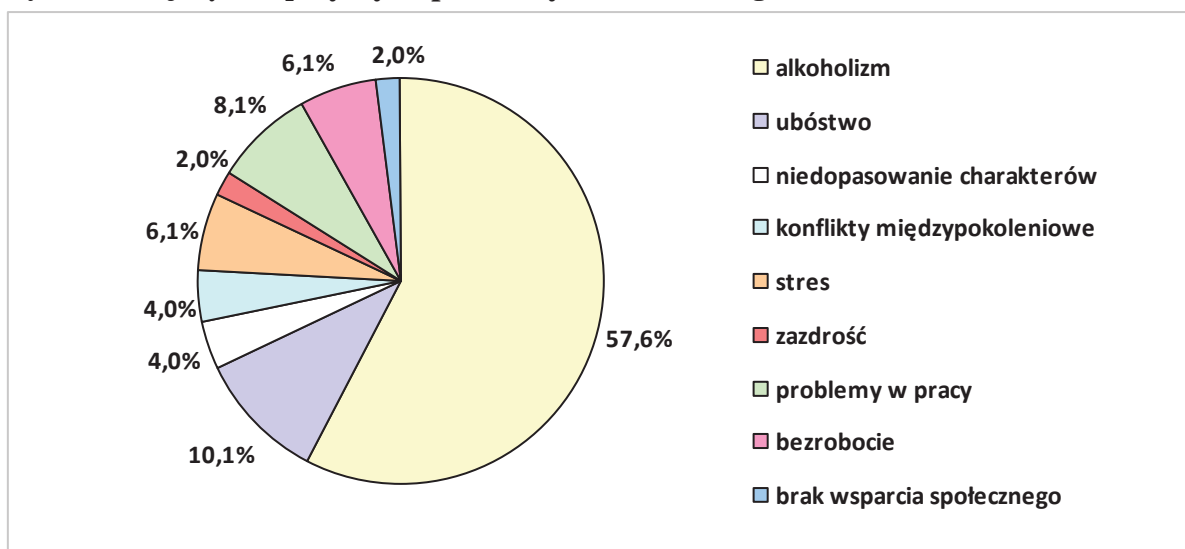

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

50% ankietowanych stwierdziło, że zna przypadki występowania przemocy w rodzinie w gminie, a kolejne 47% przyznało, że słyszało o takich przypadkach. 3% ankietowanych nie zna takich przypadków.

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie w gminie. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie w gminie

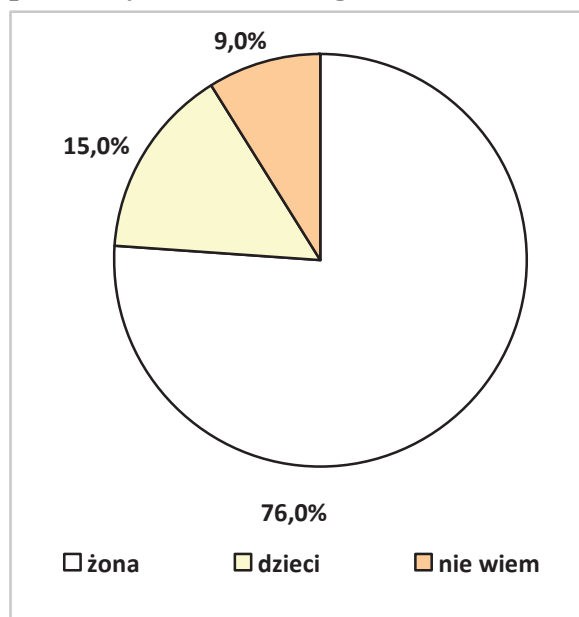
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem znacznej większości respondentów, spożycie alkoholu jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie (57%). Niektórzy badani wskazali ubóstwo (10%), problemy

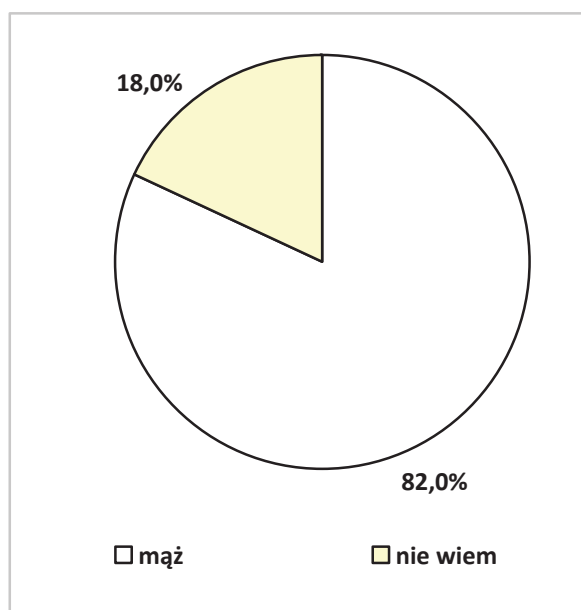
w pracy (8%), bezrobocie (6%) i stres (6%). Wśród odpowiedzi znalazły się także niedopasowanie charakterów (4%), konflikty międzypokoleniowe (4%), zazdrość (2%), brak wsparcia społecznego (2%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Rozkład odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w gminie?

Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

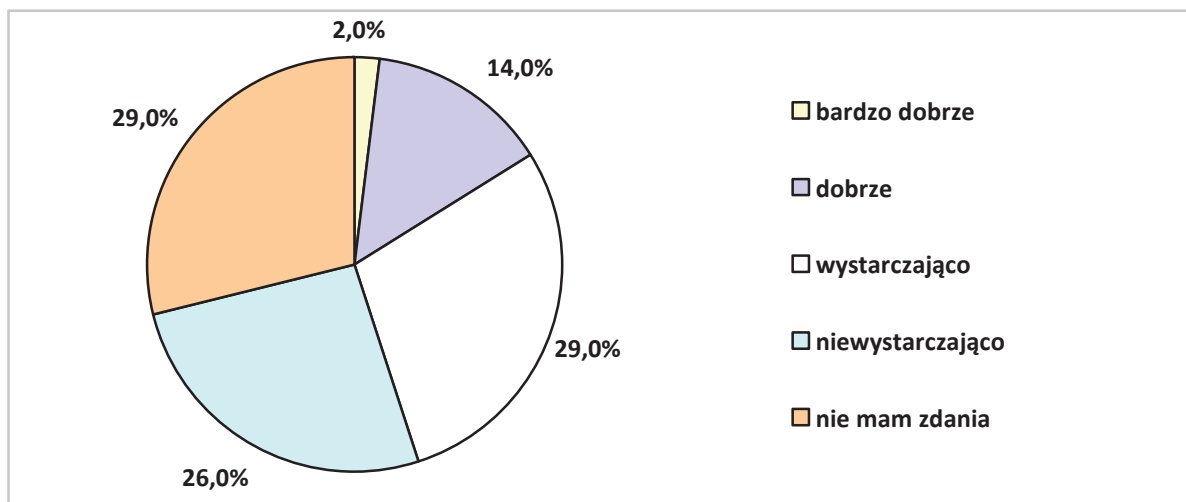
76% ankietowanych uznała, że ofiarami przemocy w rodzinie padają głównie żony, blisko 15% badanych stwierdziła, że są to dzieci. Taki rozkład odpowiedzi po części wynika z pewnością z prywatnych doświadczeń pytaných osób, ale na uwagę należy mieć również panujące w społeczeństwie stereotypy. Około 9% badanych nie ma zdania na ten temat.

Jeśli chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, to zdecydowana większość respondentów (82%) wskazała, że tą osobą jest mąż, 18% ankietowanych nie ma zdania na ten temat.

Na podstawie powyżej przedstawionych danych rysuje się zatem modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcą przemocy jest mąż, a ofiarami jego żona oraz dzieci.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z problemem przemocy w rodzinie. Rozkład odpowiedzi prezentuje poniższy wykres.

Wykres 6. Jak Pan(-i) ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

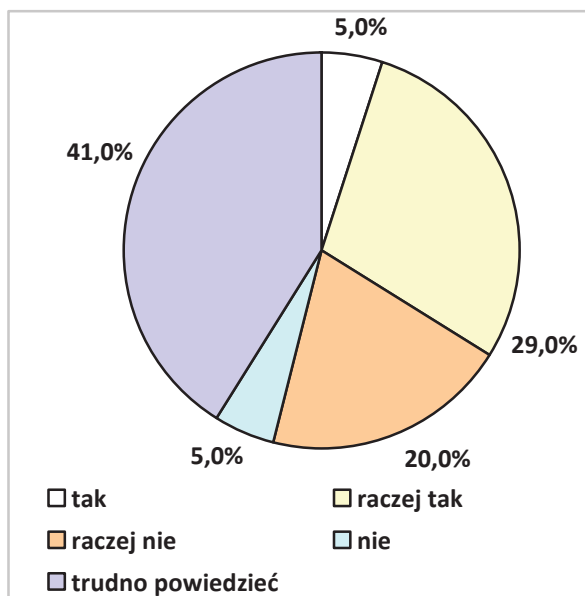

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

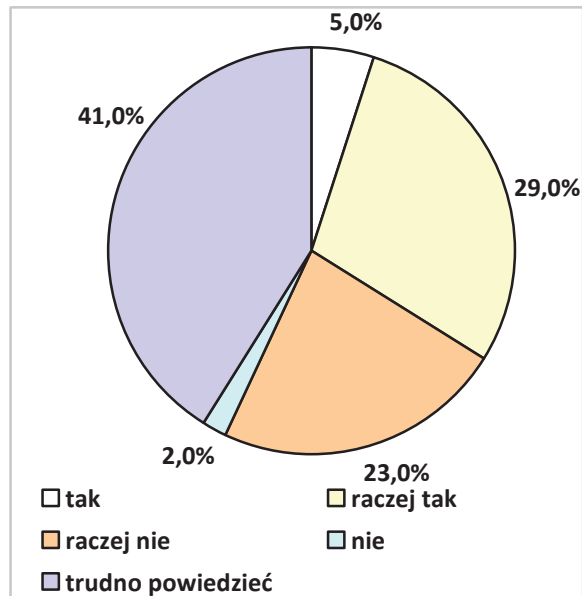
Oceniając podejmowane w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie, łącznie 16% ankietowanych stwierdziło, że są one dobre lub bardzo dobre. Kolejne 29% respondentów uznało je za wystarczające. Za niewystarczające uznało je 26% ankietowanych. Zdania na ten temat nie miało 29% badanych.

W odpowiedzi na ostatnie pytania ankietowani oceniali ofertę pomocy świadczonej ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie. Rozkład odpowiedzi przedstawiają kolejne wykresy.

Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wypowiadając się na temat oferty wsparcia udzielanego ofiarom przemocy, łącznie 34% badanych uznało, że jest ona wystarczająca lub raczej wystarczająca. Odmiennego zdania było w sumie 25% ankietowanych, a 41% respondentów nie sprecyzowało swojego stanowiska w tej sprawie. W przypadku oceny oferty pomocy świadczonej sprawcom przemocy w rodzinie odpowiedzi przedstawiały się następująco: w sumie 34% badanych odpowiedziało, iż jest ona wystarczająca lub raczej wystarczająca, przeciwny pogląd wyraziło łącznie 25% respondentów, ale aż 41% ankietowanych nie potrafiło sprecyzować swojej opinii w tej sprawie.

2.3. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIELE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH

Obraz zjawiska agresji i przemocy uzyskany dzięki badaniom ankietowym przeprowadzonym wśród przedstawicieli placówek oświatowych i środowiska lokalnego dopełniają dane pochodzące z instytucji i organów działających w gminie bądź obejmujących swoim zasięgiem działania jej mieszkańców.

Analizie poddano dane ilościowe o wsparciu udzielonym mieszkańcom gminy Kurzętnik przez jednostki wsparcia funkcjonujące w gminie: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendę Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim oraz Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą w rodzinie w Kurzętniku, z którego korzystają mieszkańcy gminy Kurzętnik (koszty są pokrywane z gminnych środków alkoholowych).

W 2014 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęły 72 Niebieskie Karty dotyczące przemocy fizycznej i psychicznej, w tym z: Policji 62, pomocy społecznej 8, placówki oświatowej 1, służby zdrowia 1.

W punkcie konsultacyjnym w 2014 roku zatrudnionych było trzech pracowników. W badanym okresie w punkcie konsultacyjnym przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurzętniku udzielono 57 porad osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz 21 porad osobom stosującym przemoc w rodzinie.

W 2014 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku przyznał z powodu przemocy w rodzinie wsparcie 6 rodzinom, w których przebywało ogółem 18 osób. Alkoholizm z kolei był powodem udzielenia wsparcia dla 32 rodzin, w których przebywało 85 osób.

W wyniku porównania tych liczb z odpowiednimi danymi za poprzednie dwa lata wynika, że liczba rodzin, którym GOPS udzielił wsparcia z powodu przemocy w rodzinie

oraz liczba osób w tych rodzinach zmniejszyły się w 2014 roku w stosunku do lat poprzednich. Przy tym da się zauważyć systematyczność tych zmian.

Jeśli chodzi o rodziny i osoby, którym zostało udzielone wsparcie z powodu alkoholizmu to liczba ta z roku na rok wahała się. Szczegółowe dane porównawcze w tym zakresie za lata 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2012-2014 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie i alkoholizmu

powód przyznania pomocy	2012		2013		2014	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
przemoc w rodzinie	23	97	6	22	6	18
alkoholizm	55	162	24	69	32	85

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

Ważną funkcję w procesie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie pełni także Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w 2014 roku tworzona była przez 8 członków. W ramach swoich zadań członkowie GKRPA kontaktują się z osobami z gminy dotkniętymi przemocą w rodzinie. W 2014 roku takich osób było 91, przy czym w okresie trzech lat ich liczba z roku na rok systematycznie wzrastała (w 2012 roku było to 40 osób, w 2013 roku 54 osoby).

W analizowanym okresie GKRPA skierowała na terapię łącznie 23 sprawców przemocy w rodzinie, natomiast nie złożyła w stosunku do żadnego sprawcy przemocy w rodzinie zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa. Wybrane dane porównawcze dotyczące działalności Komisji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Działalność GKRPA w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	40	54	91
liczba sprawców przemocy w rodzinie, których GKRPA skierowała na terapię	9	6	8
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurzętniku.

Ważną funkcję w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie odgrywa również Policja, przeprowadzając wspólnie z pracownikami socjalnymi interwencje w stosunku do osób stosujących przemoc domową. Polegają one głównie na monitorowaniu sytuacji domowych przez dzielnicowych, wywiadach środowiskowych, inicjowaniu działań Zespołu Interdyscyplinarnego, motywowaniu do podjęcia terapii i kierowaniu do specjalistów.

Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą w Kurzętniku przeprowadził w 2014 roku konsultacje z psychologiem dla 42 osób i konsultacje z instruktorem dla 23 osób gminy Kurzętnik. W 2014 roku istniało w gminie 169 grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.4. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Badania przeprowadzone w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie gminy wykazały występowanie zjawiska agresji i przemocy odnotowano w pięciu placówkach. Pedagodzy z ankietowanych placówek wskazali 19 przypadków przemocy w rodzinie uczniów. Ponadto odnotowano w grupie rówieśniczej dzieci i młodzieży przypadki agresji i przemocy, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów. Organizowane przez placówki oświatowe zajęcia profilaktyczne podejmowane są głównie w ramach szkolnych programów profilaktyki i programu wychowawczego. Przedstawiciele większości placówek oświatowych liczbę instytucji włączonych we współpracę uznali za wystarczającą, natomiast niektórzy z nich postulowali nawiązanie takiej współpracy z ośrodkami terapeutycznymi, psychologiem i terapeutą oraz centrami pomocy rodzinie.

Zdecydowana większość mieszkańców gminy poddanych badaniu ankietowemu (łącznie 51%) uznała przemoc w rodzinie za duży problem społeczny. Prawie połowa respondentów (47%) słyszała o przypadkach występowania przemocy w rodzinie w gminie, a aż 50% zna takie przypadki. Zdaniem zdecydowanej większości respondentów (57%) najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie jest spożywanie alkoholu. Zdecydowana grupa respondentów (76%) uznała, że ofiarami przemocy w rodzinie padają głównie żony, blisko 15% badanych wskazała dzieci. Oceniając podejmowane w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie, w sumie 16% ankietowanych stwierdziło, że są one dobre lub bardzo dobre. Ofertę wsparcia dla ofiar przemocy 34% badanych uznało za wystarczającą. W sumie 34% badanych uważa, że oferta wsparcia dla sprawców przemocy jest wystarczająca lub raczej wystarczająca.

W 2014 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 72 Niebieskie Karty dotyczące przemocy fizycznej i psychicznej, w tym z: Policji 62, pomocy społecznej 8, placówki oświatowej 1, służby zdrowia 1. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzieliło konsultacji specjalistycznych dla 55 osób. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku przyznał z powodu przemocy w rodzinie wsparcie 6 rodzinom, w których przebywało ogółem 18 osób. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontaktowała się z 91 osobami z gminy dotkniętymi przemocą w rodzinie. Ponadto działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie prowadziło 169 grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dla zbadania odsetka populacji w gminie rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie wyodrębniono 7 wskaźników ilościowych, które jednoznacznie odnoszą się do liczby rodzin, w których wystąpił ten problem w 2014 roku. Do tych wskaźników zaliczają się: przypadki przemocy w rodzinie wskazane przez pedagogów badanych placówek oświatowych, przypadki przemocy w rodzinie znane uczestnikom badania ankietowego, przypadki przemocy w rodzinie, o których słyszeli uczestnicy badania ankietowego, Niebieskie Karty, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, rodziny, których problemom poświęcono posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, rodziny, którym GOPS przyznał wsparcie z powodu przemocy w rodzinie, osoby dotknięte przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA (zakładając, że jedna 1 reprezentowała 1 rodzinę, interwencje domowe Policji w związku z przemocą w rodzinie (zakładając, że 1 interwencja dotyczyła jednej rodziny, co potwierdza wszczęcie przez Policję dla każdego z tych przypadków procedury Niebieskiej karty), nietrzeźwi sprawcy przemocy w rodzinie ujawnieni podczas interwencji Policji, porady udzielone mieszkańcom gminy w Punkcie Konsultacyjnym dla ofiar przemocy w rodzinie w Kurzętniku (zakładając, że 1 porada dotyczyła 1 rodziny). Zakładając, że w każdej rodzinie jest jeden sprawca przemocy, każdy ze wskaźników określa jednocześnie liczbę rodzin w gminie dotkniętą problemem przemocy w rodzinie oraz liczbę sprawców przemocy w rodzinie. Tym samym wskaźniki, obliczone jako odsetek ludności gminy, stanowią procentowy udział sprawców przemocy w rodzinie w populacji gminy, a tym samym statystyczną liczbę przypadków przemocy w rodzinie przypadającą na 1 mieszkańca gminy. Średnią wartości uzyskanych wskaźników w stosunku do liczby mieszkańców gminy można przyjąć jako szacowany odsetek w populacji rodzin w gminie zagrożonych przemocą w rodzinie (0,36%). Uzyskane wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5. Rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie jako odsetek populacji w gminie w 2014 roku

wskaźnik	wartość wskaźnika	wskaźnik w stosunku do liczby mieszkańców gminy (%)
przypadki przemocy w rodzinie wskazane przez pedagogów badanych placówek oświatowych	19	0,21
przypadki przemocy w rodzinie znane uczestnikom badania ankietowego	25	0,28
przypadki przemocy w rodzinie, o których słyszeli uczestnicy badania ankietowego	24	0,27
Niebieskie Karty, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego	0	0
rodziny, którym GOPS przyznał wsparcie z powodu przemocy w rodzinie	6	0,07
osoby dotknięte przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	91	1,05
porady udzielone mieszkańcom gminy w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą	55	0,61
wartość średnia		0,36

Dane na podstawie przeprowadzonej diagnozy.

3. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE

Zasobami umożliwiającymi przeciwdziałanie przemocy w rodzinie określa się instytucje i organizacje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swoim zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców ww. zjawiska.

3.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W GMINIE

W gminie Kurzętnik pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie świadczą: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych, Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim oraz Grupa wsparcia dla członków rodzin borykających się z problemem alkoholowym w Kurzętniku.

Poniższa tabela zawiera dane adresowe podmiotów świadczących wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie gminy Kurzętnik.

Tabela 6. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w gminie

lp.	nazwa jednostki	adres
1.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kurzętniku	ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku	ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurzętniku	ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik
4.	Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą	ul. Dworcowa 8 13-306 Kurzętnik
5.	Grupa wsparcia dla członków rodzin borykających się z problemem alkoholowym	ul. Kościuszki 9a 13-306 Kurzętnik
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 3 13-300 Nowe Miasto Lub.
7.	Poradnia Psychologiczno-pedagogiczna w Nowym Mieście Lubawskim	ul. 3. Maja 25 13-300 Nowe Miasto Lub.
8.	Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 6 13-300 Nowe Miasto Lub.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kurzętniku został powołany Uchwałą Rady Gminy z 29 października 2010 roku. Siedziba Zespołu mieści się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Urzędu Gminy w Kurzętniku, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, jednostek oświatowych, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorów sądowych, prokuratury.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku wykonuje zadania pomocy społecznej w gminie, w ramach których udziela rodzinom z gminy wsparcia z powodu przemocy domowej, jak również alkoholizmu, który niejednokrotnie prowadzi do wystąpienia tego pierwszego zjawiska. W wykonywaniu zadań GOPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy, innymi jednostkami organizacyjnymi, służbą zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną.

Zespół Interdyscyplinarny poprzez Grupy Robocze w ramach procedury Niebieskiej Karty kontaktuje się z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Ustalają plan pomocy w ramach którego m. in. kieruje na terapię sprawców przemocy w rodzinie. Może też składać zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich działań prowadzi Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą. Działalność tego Punktu obejmuje:

- udzielanie konsultacji i poradnictwa dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- udzielanie informacji na temat szkodliwości alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- informowanie o sposobach leczenia,
- motywowanie do podjęcia leczenia,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- prowadzenie grupy wsparcia.

3.2. PODMIOTY SPOZA GMINY WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW

Mieszkańcy gminy Kurzętnik korzystają również z oferty jednostek wsparcia działających poza gminą, ale obejmujących zasięgiem działania również obszar gminy. Wykaz tych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Jednostki wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie spoza gminy, z oferty których mogą korzystać mieszkańcy gminy Kurzętnik

lp.	nazwa jednostki	adres
1.	Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Nowym Mieście Lubawskim	ul. 3 Maja 25, 13-300 Nowe Miasto Lub.
2.	Przychodnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia NZOZ	ul. Grunwaldzka 3 13-300 Nowe Miasto Lub.
3.	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą	ul. Dworcowa 8 13-306 Kurzętnik
4.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Grunwaldzka 3 13-300 Nowe Miasto Lub.
5.	Sąd Rejonowy w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 28 13-300 Nowe Miasto Lub.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ofiar przemocy domowej mieszkańcy gminy Kurzętnik mogą korzystać z poradnictwa psychologicznego, pomocy terapeuty ds. przemocy w rodzinie, terapeuty ds. uzależnień oraz prawnika, udzielającego porad prawnych i sporządzającego pisma procesowe.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ofiar przemocy domowej mieszkańcy można także skorzystać z telefonicznych porad prawnych.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Nowym Mieście Lubawskim realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Osoby dotknięte przemocą objęte są profesjonalną pomocą terapeutyczną, psychologiczną, prawną i socjalną.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim jest jednostką powiatową, obejmującą zasięgiem działania mieszkańców gminy Kurzętnik. Do działań, prowadzonych, przez tę jednostkę należy m.in. organizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów wynikają ze wskazań sądu opartych na art. 100 Kodeksu rodzinnego. Pomoc ta ma charakter niematerialny i dotyczy umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Teren gminy Kurzętnik jest objęty działalnością Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim.

3.3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY W RODZINIE I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE

Wsparcie rodzin w kryzysie, kształtowanie wzorca rodziny oraz właściwej komunikacji w rodzinie leży w sferze zainteresowań Kościoła rzymskokatolickiego, dla którego umacnianie rodziny jest jednym z podstawowych zadań. Potrzebie wzmacniania rodzin na płaszczyźnie życia rodzinnego i małżeńskiego służą parafialne poradnie rodzinne. Zadania parafialnej poradni obejmują:

- przygotowanie młodzieży i narzeczonych do małżeństwa, w tym w zakresie etyki małżeńskiej, komunikacji i dialogu w małżeństwie,
- pomoc małżonkom w rozwiązywaniu ich problemów małżeńskich, rodzicielskich i wychowawczych.

Na terenie gminy Kurzętnik w 2014 roku były 4 parafie Kościoła rzymskokatolickiego, jednakże w żadnej z nich nie prowadzono poradni rodzinnej lub poradni życia rodzinnego. Mieszkańcy gminy Kurzętnik korzystali z pomocy Parafialnej Poradni Rodzinnej, działającej przy Parafii p.w. św. Tomasza Apostoła w Nowym Mieście Lubawskim. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Parafie rzymskokatolickie w gminie w 2014 roku

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia Św. Jana Chrzciciela	Brzozie Lubawskie 62, 13-306 Kurzętnik
2.	Parafia Św. Marii Magdaleny	Ul. Kościelna 3, 13-306 Kurzętnik
3.	Parafia Św. Antoniego z Padwy	Tereszewo, 13-306 Kurzętnik
4.	Parafia Św. Jakuba	Mikołajki, 13-306 Kurzętnik

Dane Urzędu Gminy Kurzętnik

W każdej parafii, powinna być prowadzona poradnia rodzinna, działająca według poniższych zasad:

- proboszcz parafii zapewnia na ten cel odpowiedni estetyczny lokal funkcjonalnie urządzony oraz niezbędne materiały pomocnicze,
- poradnia powinna posiadać odpowiednio wyposażoną bibliotekę,
- proboszcz dobiera przygotowanych i kompetentnych doradców życia małżeńskiego i rodzinnego i dba o systematyczne informowanie parafian na temat poradni,

- poradnia powinna być czynna przynajmniej dwa razy w miesiącu. natomiast w parafiach większych raz w tygodniu w godzinach korzystnych dla danej parafii; dni i godziny dyżurów winny być umieszczone w gablotach parafialnych na widocznym miejscu,
- proboszcz pomaga doradcom w pogłębieniu formacji religijno-intelektualnej, interesuje się warunkami pracy, pokrywa koszty kształcenia (dojazd, pobyt i materiały szkoleniowe oraz rekolekcje).

W parafialnych poradniach rodzinnych dyżurują parafialni doradcy życia rodzinnego. Doradcy, którymi są osoby w wieku 25-60 lat, posiadają odpowiednie kwalifikacje z zakresu psychologii oraz teologii małżeństwa i rodziny potwierdzone dyplomami, a także misję kanoniczną otrzymaną od biskupa diecezjalnego, upoważniającą do posługiwania w poradni rodzinnej z mandatu i w imieniu Kościoła.

Warunkiem otrzymania misji jest ukończenie Katolickiego Studium Rodziny lub specjalistycznych studiów nad rodziną. Po rocznym stażu w poradnictwie rodzinnym doradcy otrzymują misję kanoniczną ważną przez trzy lata.

W tych parafiach, gdzie nie ma poradni parafialnej, proboszczowie są zobowiązani do podjęcia ciężaru w utrzymaniu poradni w innych parafiach, natomiast wierni są informowani o adresie najbliższej poradni oraz godzinach jej funkcjonowania; w biurach parafialnych dostępne są ulotki z tymi informacjami.

Skierowany do narzeczonych program nauk przedmałżeńskich, prowadzonych w parafialnych poradniach rodzinnych obejmuje:

- rozmowę o problemach związanych z planowanym ślubem,
- przygotowanie do ważnego wydarzenia w życiu jakim jest sakrament małżeństwa,
- naukę metod naturalnego planowania rodziny opartych na rozpoznawaniu okresów płodności i niepłodności małżeńskiej,
- informacje o szkołach rodzenia i porodach rodzinnych,
- sposoby towarzyszenia dziecku od poczęcia,
- wskazówki o karmieniu piersią,
- wypożyczanie książek o tematyce rodzinnej,
- podstawowe informacje dotyczące problemu choroby alkoholowej,
- omówienie sytuacji między małżonkami po urodzeniu dziecka.

Poza przygotowaniem narzeczonych do małżeństwa, parafialne poradnie rodzinne świadczą pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzin (małżeńskich, rodzicielskich, wychowawczych). Parafialni doradcy życia rodzinnego współpracują z rejonowymi doradcami, których obszar działania obejmuje jeden lub więcej dekanatów. Parafialne

poradnie rodzinne, które swoim działaniem obejmują gminę Kurzętnik są objęte oddziaływaniem rejonowych doradców życia rodzinnego w Nowym Mieście Lubawskim.

Na poziomie diecezji toruńskiej działalność i współpracę parafialnych oraz rejonowych doradców życia rodzinnego koordynuje Wydział Duszpasterstwa Rodzin Diecezji Toruńskiej, który przyjmuje prośby o misję oraz roczne sprawozdania z pracy parafialnych poradni rodzinnych.

Osobom żyjącym w trudnych sytuacjach rodzinnych służy pomocą Katolicki Ośrodek Psychologiczno-Pastoralny „Cyrenejczyk”. Ośrodek prowadzi swoją działalność w zakresie doradztwa psychologicznego i duchowego, psychoterapii indywidualnej i grupowej, prowadzenia kursów, konferencji, szkoleń i sympozjów, przygotowania do małżeństwa, tworzenia grup wsparcia i koordynacji ich pracy. W ramach Ośrodka działa Poradnia rodzinna i małżeńska, Ośrodek poradnictwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej, Ośrodek pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, Poradnia zawodowa i Poradnia prawna. Oferta wsparcia działów Ośrodka „Cyrenejczyk” obejmuje m.in. wsparcie rodziny w kryzysie poprzez udzielenie pomocy psychologicznej, prawniczej, mediacyjnej i wsparcia osobom będącym w sytuacjach nagłych i kryzysowych, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, problemów wychowawczych, uzależnień. W poradniach, działających w ramach Ośrodka można skorzystać z bezpłatnych porad psychologa (odreagowanie napięć związanych z trudną sytuacją życiową, aktywizowanie do samodzielnego podejmowania decyzji i szukania sposobów radzenia sobie z problemami), prawnika (udzielanie porad prawnych, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w konstruowaniu i czytaniu pism urzędowych), mediatora (pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji w rodzinie, między małżonkami itp.), kapłana.

Osoby potrzebujące pomocy są przyjmowane bez względu na wyznanie religijne. Toruńskie Caritas prowadzi również domy samotnej matki, zapewniające schronienie także ofiarom przemocy w rodzinie.

4. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

Cel główny, wyznaczony w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kurzętnik na lata 2016-2019, jest następujący:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie, zapewnienie ochrony jej ofiarom i skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów operacyjnych oraz działań.

Cel operacyjny 1.:

Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Działania do celu operacyjnego 1.:

- Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej oraz specjalistycznego poradnictwa rodzinom dotkniętym przemocą.
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.
- Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą.
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie im dostępu do szkoleń.
- Kontynuowanie działalności i rozszerzanie oferty wsparcia Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą w Kurzętniku.
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.

Cel operacyjny 2.:

Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 2.:

- Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, m.in. poprzez organizowanie kampanii informacyjnych, prelekcji i pogadanek oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, np. z udziałem przedstawicieli Policji i specjalistów.
- Organizowanie dla nauczycieli szkoleń i warsztatów na temat przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym.
- Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.

Cel operacyjny 3.:

Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 3.:

- Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy w rodzinie, w tym z udziałem mieszkańców gminy.
- Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Zintegrowanie działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez stałą współpracę przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, jednostek pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Policji i Sądu Rejonowego,

5. REALIZACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kurzętnik na lata 2016-2019 mają charakter ciągły. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dotkniętych przemocą, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego. Partnerami w realizacji działań są z kolei: placówki służby zdrowia, specjaliści, Policja, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, Kościół i społeczność lokalna oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego działające na terenie powiatu.

5.1. HARMONOGRAM

Działania przewidziane programem będą podejmowane przez wskazane powyżej podmioty zgodnie z harmonogramem, przedstawionym w poniższej tabeli. Szczegółowe harmonogramy poszczególnych działań zostaną ujęte w corocznie opracowywanych planach działań.

Tabela 9. Ramowy harmonogram działań

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cel operacyjny 1.						
Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc						
Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej oraz specjalistycznego poradnictwa rodzinom dotkniętym przemocą.						
Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.						
Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą.						
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.						
Zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie im dostępu do szkoleń.						
Kontynuowanie działalności i rozszerzanie oferty wsparcia Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Janowcu Wielkopolskim.						

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.						
Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.						
Cel operacyjny 2. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie						
Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, m.in. poprzez organizowanie kampanii informacyjnych, prelekcji i pogadek oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.						
Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, np. z udziałem przedstawicieli Policji i specjalistów.						
Organizowanie dla nauczycieli szkoleń i warsztatów na temat przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym.						
Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.						
Cel operacyjny 3. Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie						
Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy w rodzinie, w tym z udziałem mieszkańców gminy.						
Zintensyfikowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.						
Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.						
Zintegrowanie działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez stałą współpracę przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, jednostek pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Policji i Sądu Rejonowego,						
Monitoring						
Ewaluacja						

5.2. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu, polegający na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zarządzeniem Kierownika GOPS zostanie powołany zespół monitorujący, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów współdziałających w realizacji programu. Zasady działania zespołu zostaną określone zarządzeniem Kierownika GOPS.

Zespół monitorujący będzie okresowo badał poziom wdrożenia zapisów programu i zgodność prowadzonych działań z przyjętym harmonogramem. Gromadzone dane pozwolą

zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania programu oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania przynoszą zakładane zmiany. Ponieważ monitoring jest bieżącym gromadzeniem i analizowaniem informacji o przebiegu realizacji programu rozwoju z myślą o podjęciu działań korygujących. Można je przeprowadzić, jeśli zajdzie potrzeba, gdyż proces realizacji programu jeszcze trwa. Celem monitoringu będzie badanie, czy realizacja działań przebiega bez zakłóceń i zgodnie z harmonogramem.

Do monitoringu stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin objętych poradnictwem oraz liczba porad,
- liczba przeprowadzonych interwencji,
- liczba osób objętych wsparciem w ramach Punktu Konsultacyjnego,
- liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział,
- liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach i warsztatach na temat przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym,
- liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę.

W przypadku części danych może zaistnieć potrzeba przeprowadzenia badań ankietowych wśród mieszkańców gminy oraz w podmiotach kluczowych dla rozwiązywania lokalnych problemów społecznych. Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji programu. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Zespół monitorujący, w razie potrzeby poszerzony o osoby nie związane z instytucjami biorącymi udział w realizacji programu, będzie również prowadził ewaluację rozumianą jako celowe i zaplanowane pozyskiwanie w trakcie wdrażania programu (ewaluacja okresowa) oraz po jego zakończeniu (ewaluacja końcowa) informacji na temat zmiany społecznej, jakie wywołała realizacja zapisanych w programie celów i działań. Wiedza ta będzie niezbędna, aby móc podjąć najlepsze z możliwych decyzje dotyczące

przyszłości gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem ewaluacji będzie zbadanie rzeczywistych efektów realizacji programu, zarówno oczekiwanych, jak i wynikłych nieoczekiwanie. Rodzaj, forma i zakres badań ewaluacyjnych zostaną określone zarządzeniem Kierownika GOPS. Ewaluacja końcowa zostanie przeprowadzona po zakończeniu realizacji programu.

Z prowadzonego monitoringu, ewaluacji okresowej i ewaluacji końcowej zostanie przygotowany zbiorczy raport, podsumowujący realizację programu

5.3. FINANSOWANIE

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków własnych Samorządu Gminy. Przewiduje się również współudział w finansowaniu w/w działań ze środków budżetu państwa oraz pozyskanie środków z Unii Europejskiej w ramach działań wspólnotowych.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Rodzaje przemocy

Tabela 2. Agresja i przemoc w szkole i w domu rodzinnym

Tabela 3. Rodziny i osoby w rodzinach, którym w latach 2012-2014 GOPS przyznał pomoc z powodu przemocy w rodzinie i alkoholizmu

Tabela 4. Działalność GKRPA w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie w latach 2012-2014

Tabela 5. Rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie jako odsetek populacji w gminie w 2014 roku

Tabela 6. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w gminie

Tabela 7. Jednostki wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie spoza gminy, z oferty których mogą korzystać mieszkańcy gminy Kurzętnik

Tabela 8. Parafie rzymskokatolickie w gminie w 2014 roku

Tabela 9. Ramowy harmonogram działań

Wykresy:

Wykres 1. Czy przemoc w rodzinie jest dużym problemem społecznym?

Wykres 2. Znajomość przypadków występowania przemocy w rodzinie w gminie

Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie w gminie

Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w gminie?

Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

Wykres 6. Jak Pan(-i) ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie jest wystarczająca?